

**Комунальний заклад Київської обласної ради
"Чорнобильський медичний фаховий коледж"**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заст. директора
з навчальної роботи

 Тетяна КРАВЧЕНКО
"30" 08 2024 року

Циклова комісія клінічних дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

АКУШЕРСТВО

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Лікувальна справа
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Мова викладання	Українська

Яготин
2024

Робоча програма Акушерство
для здобувачів освіти за спеціальністю 223 Медсестринство,
освітня програма Лікувальна справа

Сосюкало Микола Петрович, викладач вищої категорії, викладач
методист

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма схвалена на засіданні циклової комісії клінічних
дисциплін

Протокол № 1 від "28" 08 2024 року

Голова комісії клінічних дисциплін

Марія ШУЛЛА

Перезатверджено:

20 _____ рік _____
20 _____ рік _____
20 _____ рік _____
20 _____ рік _____

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, напрямок підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – <u>національний – 4</u>	Галузь знань <u>22 Охорона здоров'я</u> Спеціальність <u>223 Медсестринство</u>	Нормативна
Загальна кількість годин - 120	Спеціалізація (професійне спрямування): <u>Лікувальна справа</u>	Рік підготовки:
		<i>2-й/ 3-й</i>
		Семестр
		<i>3-й/ 4-й/ 5-й</i>
		Лекції:
		<i>12 год./ 4 год. /4 год.</i>
		Практичні:
<i>20 год./ 20 год. /20 год.</i>		
Самостійна робота:		
<i>6 год./ 4 год/30 год</i>		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи здобувача освіти-	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>фаховий молодший бакалавр</i>	Вид контролю: <i>Екзамен</i>

2. Мета та завдання освітнього компонента

Робочу програму програму освітнього компонента “Акушерство” складено КЗ КОР «Чорнобильський медичний фаховий коледж» за спеціальністю 223 “Медсестринство” відповідно до освітньо професійної програми “Лікувальна справа” розробленої на основі Стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 223 Медсестринство галізі знань 22 Охорона здоров'я та навчальних планів 2023 р.

Мета — ознайомити здобувачів освіти з досягненнями світового і вітчизняного акушерства, фізіологічним перебігом вагітності, пологів і післяпологового періоду, основними видами акушерської патології і підготувати спеціаліста до самостійної роботи в медичних закладах охорони здоров'я.

Здобувач освіти повинен володіти основами деонтології, медичної етики та знати основи охорони праці та безпеку життєдіяльності в акушерстві під час роботи з вагітними, роділлями та породіллями.

Лекції мають передувати навчальній практиці і проводитися з використанням різних форм роботи. Викладання теоретичного матеріалу пропонується проводити лекційним методом із застосуванням аналізу клінічних завдань, ділових ігор, моделювання проблемних ситуацій. Під час викладання теоретичного матеріалу слід повідомляти здобувачів освіти про найновіші досягнення акушерської науки, вивчати чинні накази Міністерства охорони здоров'я України.

Важливим моментом в організації навчальної практики є місце її проведення — кабінет доклінічної практики, жіноча консультація, пологовий будинок, що створювало б оптимальні умови для засвоєння практичних навичок, формування вмінь, використання теоретичних знань у клінічних ситуаціях.

На вивчення дисципліни відводиться 90 год, з них 20 — на лекції, 52 — на навчальну практику, 18 — на самостійну позааудиторну роботу.

Програма передбачає складання семестрового та державного іспитів.

Після вивчення освітньої компоненти здобувачі освіти повинні володіти компетентностями:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК. 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК. 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК. 3. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК. 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК. 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК. 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК. 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК. 1. Здатність до застосовування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці.

СК. 2. Здатність до вміння задовольняти потреби пацієнта протягом різних періодів життя (включаючи процес умирання), шляхом обстеження, діагностики, планування та виконання

медичних втручань, оцінювання результату та корекції індивідуальних планів догляду та супроводу пацієнта.

СК. 3. Здатність до самоменеджменту у професійній медичній діяльності.

СК. 4. Здатність до співпраці з пацієнтом, його оточенням, з іншими медичними й соціальними працівниками на засадах сімейно-орієнтованого підходу, враховуючи особливості здоров'я чи перенесені хвороби та фізичні, соціальні, культурні, психологічні, духовні чинники і фактори довкілля, здійснювати санітарно-просвітницьку роботу.

СК. 5. Здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно-вольовою, когнітивною сферами.

СК. 6. Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, для ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям.

СК. 7. Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства.

СК. 8. Здатність до використання інформаційного простору та сучасних цифрових технологій в професійній медичній діяльності.

СК. 9. Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосовуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності.

СК. 10. Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги.

СК. 11. Здатність до застосування сукупностей втручань та дій для забезпечення пацієнту гідного ставлення, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.

СК. 12. Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя).

СК. 13. Здатність до використання професійно профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів.

СК. 14. Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології.

СК. 15. Здатність до здійснення профілактичних втручань, спрямованих на зменшення інфекційних захворювань серед дорослого та дитячого населення, зокрема вакцинацію згідно з календарем профілактичних щеплень та екстрену імунопрофілактику, включаючи її популяризацію.

Додаткові спеціальні компетентності (ДСК)

ДСК.1. Здатність до застосування сукупностей принципів надання невідкладної та екстреної медичної допомоги в цивільних умовах постраждалим, забезпечити власну безпеку, виявити фактори, що впливають на стан здоров'я пацієнтів.

ДСК.2. Здатність до застосування сукупностей практичних умінь та навичок, медичних засобів, втручань і дій у процесі здійснення клінічного обстеження пацієнтів, оцінювання його результатів, діагностування типових випадків найбільш поширених захворювань та станів у пацієнтів різного віку з проведенням медичного сортування.

ДСК.3. Здатність до застосування сукупностей практичних умінь та навичок, медичних засобів, втручань і дій для надання невідкладної та екстреної медичної допомоги при травмах чи захворюваннях органів і систем у пацієнтів різного віку в умовах мирного та

воєнного часу.

ДСК.4. Здатність до застосування практичних умінь та навичок у процесі призначення лікування та розрахунку дози лікарських засобів, які вводяться пацієнтам різного віку у типових випадках найбільш поширених захворювань.

Програмні результати навчання (РН)

РН. 1. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для комунікації, ведення медичної та іншої ділової документації.

РН. 2. Застосовувати сучасні цифрові та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів професійної діяльності.

РН. 3. Застосовувати основні положення законодавства в охороні здоров'я.

РН. 4. Вести медичну документацію за формами, встановленими нормативно-правовими документами.

РН. 5. Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності.

РН. 6. Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей.

РН. 7. Застосовувати паліативну компетентність при роботі з пацієнтами, їх оточенням, медичними та соціальними працівниками під час здійснення професійної діяльності.

РН. 8. Вживати заходи спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта.

РН. 9. Розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах.

РН. 10. Вміти проводити підготовку пацієнта до лабораторних, інструментальних та інших досліджень, здійснювати забір біологічного матеріалу та проб, скеровувати до лабораторії.

РН. 11. Застосовувати лікарські препарати та медикаменти при здійсненні професійної діяльності.

РН. 12. Виконувати медичні маніпуляції та процедури відповідно до фахових протоколів, алгоритмів, включаючи надання послуг з первинної медичної допомоги в складі команди первинної медичної допомоги.

РН. 13. Надавати екстрену та невідкладну долікарську медичну допомогу.

РН. 14. Здійснювати заходи щодо збереження репродуктивного здоров'я населення з метою покращення демографічної ситуації.

РН. 15. Надавати консультативну допомогу та здійснювати навчання населення щодо здорового способу життя, наслідків нездорового способу життя, важливості збільшення фізичної активності та здорового харчування, вакцинації; забезпечувати реабілітацію реконвалесцентів та диспансеризацію пацієнтів.

РН. 16. Вживати заходи, спрямовані на специфічну та неспецифічну профілактику захворювань.

РН. 17. Вживати протиепідемічні заходи в осередку інфекційних та особливо небезпечних захворювань при здійсненні професійної діяльності.

РН. 18. Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді для надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення.

РН. 19. Здійснювати взаємозалежні професійні функції з метою забезпечення якісної медичної допомоги населенню.

Додаткові результати навчання (ДРН)

ДРН.1. Надавати невідкладну та екстрену медичну допомогу в разі критичних та термінальних станів, керуючись чинними протоколами, із застосуванням медичного

інструментарію та знань з групової належності затверджених лікарських засобів, особливостей їхньої фармакокінетики та фармакодинаміки (способи введення, дозування, показання, протипоказання, взаємодії між собою, побічні ефекти, передозування та способи усунення їх, в т.ч. наркотичних засобів).

ДРН.2. Здійснювати первинне обстеження пацієнтів, оцінювати міру виявлених порушень у типових випадках найбільш поширених захворювань, визначати критичні порушення дихальної та серцево-судинної систем (статичні зображення та динамічні ритми на моніторі) та виконувати алгоритм подальших лікувальних дій пацієнтів різного віку в клінічних ситуаціях.

ДРН.3. Надавати першу медичну та долікарську допомогу в осередках надзвичайних ситуацій у мирний і воєнний час, працювати у складі бригад і загонів невідкладної та екстреної медичної допомоги в осередках масового ураження, оцінювати місця події, забезпечувати безпеку персоналу та пацієнта, застосувати табельні засоби індивідуального захисту.

ДРН.4. Організовувати лікувально-евакуаційне забезпечення бойових дій особового складу військового підрозділу та медичне сортування в умовах бойових дій.

ДРН.5. Організовувати лікувально-евакуаційні заходи в осередках масового ураження, надавати невідкладну та екстрену медичну допомогу постраждалим унаслідок аварії на радіаційно небезпечних об'єктах, у зонах стихійного лиха та осередках інфекційного спалаху.

Після вивчення дисципліни **здобувач освіти повинні знати:**

- сучасну організацію надання акушерсько-гінекологічної допомоги;
- медичну етику та деонтологію;
- основи законодавства України про охорону здоров'я матері та дитини;
- правила техніки безпеки під час роботи з медичним обладнанням та інструментами;
- основи фізіологічного та патологічного перебігу вагітності, пологів, післяпологового періоду;
- основні види акушерської патології.

Здобувач освіти повинні вміти:

- оформляти медичну документацію;
- виконувати основні лікувально-діагностичні процедури;
- діагностувати вагітність в ранні та пізні терміни;
- проводити обстеження вагітних, роділь і породіль;
- готувати медичні інструменти та асистувати лікарю під час обстеження жінок і проведення акушерських операцій;
- надавати допомогу під час нормальних пологів;
- надавати першу медичну допомогу новонародженим;
- здійснювати невідкладну медичну допомогу вагітним, роділлям і породіллям;
- діагностувати ускладнення вагітності й пологів;
- проводити санітарно-освітню роботу.

Здобувачі освіти мають бути поінформовані про:

- основні принципи організації акушерської допомоги на сучасному етапі;
- чинні нормативні акти та накази Міністерства охорони здоров'я України;
- досягнення медицини, що втілюються в практику охорони здоров'я;
- нові лікарські засоби й методи їх застосування;
- нові методи діагностики з виявлення акушерської патології;
- рівень народжуваності в регіоні та Україні.

3. Структура освітнього компонента

№ з/п	Тема	Кількість годин			
		Загальний обсяг	Лекції	Навчальна практика під керівництвом викладача	Самостійна робота
1	<i>Вступ.</i> Організація акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні. Профілактика захворювань в акушерських стаціонарах. Жіночий таз	7	2	4	1
2	Фізіологія вагітності. Діагностика вагітності	8	2	4	2
3	Пологи, перебіг та ведення	12	2	8	2
4	Фізіологічний післяпологовий період. Післяпологові септичні захворювання	11	2	8	1
5	Невиношування та переношування вагітності. Аномалії пологової діяльності	10	2	8	-
6	Кровотечі під час вагітності, пологів та в післяпологовий період. Пологові травми	11	2	8	1
7	Вузький таз. Неправильні положення плода	6	2	4	-
8	Тазові передлежання плода. Розгинальні вставлення голівки плода	11	2	8	1
9	Гестози вагітних. Екстрагенітальна патологія і вагітність	6	2	4	-
10	Багатоплідна вагітність. Акушерські операції	6	2	4	-
11	Основи охорони праці та охорона праці в акушерстві	2	-	-	2
12	Підготовка до екзамену	30	-	-	30
	Усього	120	20	60	40

4. Теми лекційних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
3 семестр		
1	Вступ. Організація акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні. Профілактика захворювань в акушерських стаціонарах. Жіночий таз	2
2	Фізіологія вагітності. Діагностика вагітності	2
3	Пологи, перебіг та ведення	2
4	Фізіологічний післяпологовий період. Післяпологові септичні захворювання	2
5	Невиношування та переносування вагітності. Аномалії пологової діяльності	2
6	Кровотечі під час вагітності, пологів та в післяпологовий період. Пологові травми	2
Всього		12
4 семестр		
1	Вузький таз. Неправильні положення плода	2
2	Тазові передлежання плода. Розгинальні вставлення голівки плода	2
Всього		6
5 семестр		
1	Гестози вагітних. Екстрагенітальна патологія і вагітність	2
2	Багатоплідна вагітність. Акушерські операції	2
Всього		6
Всього		20

5. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
3 семестр		
1	Вступ. Організація акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні. Профілактика захворювань в акушерських стаціонарах. Жіночий таз	4
2	Фізіологія вагітності. Діагностика вагітності	4
3	Пологи, перебіг та ведення I та II періодів	4
4	Пологи, перебіг та ведення III періоду	4
5	Фізіологічний післяпологовий період.	4
	Всього	20
4 семестр		
1	Післяпологові септичні захворювання	4
2	Невиношування та переношування вагітності.	4
3	Аномалії пологової діяльності	4
4	Кровотечі під час вагітності, пологів та в післяпологовий період.	4
5	Пологові травми	4
	Всього	20
5 семестр		
1	Вузький таз. Неправильні положення плода	4
2	Тазові передлежання плода.	4
3	Розгинальні вставлення голівки плода	4
4	Гестози вагітних. Екстрагенітальна патологія і вагітність	4
5	Багатоплідна вагітність. Акушерські операції	4
	Всього	20
	Всього	60

6. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
<i>3 семестр</i>		
1	Вступ. Організація акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні. Профілактика захворювань в акушерських стаціонарах. Жіночий таз	1
2	Фізіологія вагітності. Діагностика вагітності	2
3	Пологи, перебіг та ведення	2
4	Фізіологічний післяпологовий період.	1
	Всього	6
<i>4 семестр</i>		
1	Кровотечі під час вагітності, пологів та в післяпологовий період. Пологові травми	1
2	Тазові передлежання плода. Розгинальні вставлення голівки плода	1
	Всього	2
<i>5 семестр</i>		
1	Основи охорони праці та охорона праці в акушерстві	2
2	Підготовка до екзамену	30
	Всього	32
	Всього	40

7. Програма освітнього компонента

№ п/п	Вид заняття	Зміст	К-ть годин
<i>3 семестр</i>			
1	<i>Лекція</i>	Вступ. Організація акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні. Профілактика захворювань в акушерських стаціонарах. Жіночий таз Уявлення про акушерську науку. Основні етапи розвитку акушерства в Україні. Принципи організації акушерської служби в місті та на селі. Жіноча консультація — структура, функції, принципи роботи. Пологовий будинок: принципи організації акушерської допомоги. Основи законодавства України про охорону здоров'я жінки. Профілактика гнійно-запальних захворювань в акушерських стаціонарах. Санітарно-протиепідемічні заходи в родопомічних закладах. Особливості професійної профілактики інфікування медичних працівників. Вимоги до особистої гігієни персоналу. Будова жіночого таза. Відділи таза, їх розміри. Зовнішні розміри таза. Визначення діагональної кон'югати, індексу Соловйова. Розрахунок справжньої кон'югати. Уявлення про провідну вісь таза.	2
	<i>Самостійна робота</i>	1. Уявлення про акушерську науку. 2. Будова жіночого таза. 3. Жіночі статеві органи. 4. Нормальний менструальний цикл.	1
2	<i>Лекція</i>	Фізіологія вагітності. Діагностика вагітності Уявлення про фізіологію вагітності. Запліднення. Імплантація. Утворення та функції плаценти, оболонки, пуповини, навколоплідних вод.	2

3	<i>Самостійна робота</i>	Основні шви, тім'ячка, розміри голівки. Зміни в організмі жінки під час вагітності. Критичні періоди вагітності. Діагностика вагітності ранніх термінів. Сумнівні та імовірні (вірогідні) ознаки. Діагностика вагітності пізніх термінів: достовірні ознаки вагітності. Методика обстеження вагітних: опитування, об'єктивне обстеження, загальне та спеціальне акушерське обстеження. Визначення положення, позиції, виду позиції, передлежання плода. Зовнішнє акушерське обстеження — прийоми Леопольда. Вислуховування серцебиття плода. Сучасні лабораторні та додаткові методи дослідження в різні терміни вагітності. Визначення терміну вагітності, декретної відпустки, дати пологів. Обстеження вагітної під час взяття на облік. Ведення вагітної в жіночій консультації.	2
	<i>Лекція</i>	Пологи, перебіг та ведення Визначення термінів “пологи” та “нормальні пологи”. Сучасний погляд на причини настання пологової діяльності. Провісники пологів. Періоди пологів та їх тривалість. Пологові сили. Перебіг I періоду пологів. Уявлення про нижній сегмент, контракційне кільце. Своєчасність відходження навколоплідних вод. Зовнішні ознаки відкриття шийки матки. Ведення I періоду пологів. Перебіг II періоду пологів. Врзування та прорізування голівки плода. Біомеханізм пологів при передньому та задньому видах потиличного передлежання. Ведення II періоду пологів. Ручна допомога	2

	<i>Самостійна робота</i>	при нормальних пологах. Перехід III періоду пологів. Механізм відокремлення плаценти та народження посліду. Активне ведення III періоду пологів. Ознаки відділення плаценти. Уявлення про фізіологічну крововтрату. Огляд плаценти на її цілість. Первинний туалет новонародженого. Пологи, перехід та ведення 1. Причини настання пологової діяльності. 2. Принципи знеболювання пологів, вимоги до знеболювальних препаратів. 3. Дистрес плода, фетоплацентарна недостатність. 4. Сучасні методи діагностики стану плода.	2
4	<i>Лекція</i>	Фізіологічний післяпологовий період. Післяпологові септичні захворювання Загальне уявлення про післяпологовий період (ранній, пізній). Зміни в організмі породіллі. Догляд за породіллею. Ускладнення, які найчастіше виникають у післяпологовий період. Гнійно-септичні післяпологові захворювання. Збудники. Шляхи проникнення. Класифікація септичних післяпологових захворювань. Клінічна картина. Діагностика та принципи лікування захворювань кожного етапу. Післяпологовий лактаційний мастит.	2
	<i>Самостійна робота</i>	Фізіологічний післяпологовий період. Післяпологові септичні захворювання 1. Уявлення про післяпологовий період. 2. Лактація та грудне вигодовування дітей. 3. Гігієна жінки, яка годує груддю. 4. Спільне перебування матері та новонародженого, переваги. 5. Вивчення техніки зціджування молока.	1
5	<i>Лекція</i>	Невиношування та переносування вагітності. Аномалії пологової діяльності Уявлення про невиношування вагітності.	2

		Класифікація невиношування. Аборт — мимовільний і штучний. Причини мимовільного аборта. Клінічні стадії. Тактика. Передчасні пологи. Визначення. Причини. Клінічні стадії. Тактика ведення передчасних пологів. Уявлення про переносену вагітність. Етіологія. Діагностика. Тактика ведення вагітності та пологів. Ознаки переносування у новонародженого. Поняття, етіологія, класифікація аномалії пологової діяльності, діагностика. Сучасні методи лікування.	
6	Лекція	Кровотечі під час вагітності, пологів та в післяпологовий період. Пологові травми Кровотечі в другій половині вагітності. Передлежання плаценти, передчасне відшарування нормально розташованої плаценти: причини, клінічні прояви, ускладнення, невідкладна допомога. Кровотеча під час пологів та в ранній післяпологовий період. Уявлення про пологовий травматизм. Розрив шийки матки, піхви та промежини. Причини. Класифікація. Діагностика. Загроза розриву промежини: діагностика, тактика. Розрив матки. Причини. Класифікація. Клінічна картина загрози розриву матки, розриву матки, що розпочався, розриву матки, що відбувся. Невідкладна допомога.	2
1	Практичне заняття	Вступ. Організація акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні. Профілактика захворювань в акушерських стаціонарах. Жіночий таз Заняття проводяться в жіночій консультації, пологовому будинку. Ознайомлення зі структурою, обладнанням, документацією, організацією медичної допомоги. Ознайомлення із санітарно-гігієнічним режимом пологового будинку, різними способами миття рук, санітарною обробкою роділь.	4

		Ознайомлення з вимірюванням зовнішніх розмірів таза, діагональної кон'югати на фантомі в кабінеті доклінічної практики, жіночій консультації, відділенні патології вагітності. Вимірювання на вагітній зовнішніх розмірів таза, індексу Соловйова, розрахунок справжньої кон'югати. Практичні навички: — підготовка рук до приймання пологів; — санітарне оброблення роділлі в санпропускнику; — вимірювання зовнішніх розмірів таза; — вимірювання індексу Соловйова; — вимірювання діагональної кон'югати на фантомі; — визначення справжньої кон'югати. Фізіологія вагітності. Діагностика вагітності	
2	Практичне заняття	Заняття проводяться в кабінеті доклінічної практики, жіночій консультації, відділенні патології вагітності. Збирання анамнезу, ознайомлення з оглядом вагітних, вимірювання зовнішніх розмірів таза, висоти стояння дна матки та окружності живота, вислуховування серцебиття плода. Визначення терміну вагітності, дати декретної відпустки та пологів. Визначення положення, позиції та передлежання плода. Ознайомлення з патронажем вагітних. Практичні навички: — вимірювання окружності живота; — вимірювання висоти стояння дна матки; — вислуховування серцебиття плода; — визначення положення, позиції, передлежання плода; — заповнення патронажного листка. Пологи, перебіг та ведення I і II періоду	4
3	Практичне заняття	Заняття проводяться у кабінеті доклінічної практики.	4

		Відпрацювання методики акушерського обстеження, біомеханізм пологів при передньому та задньому видах потиличного передлежання, прийом пологів на фантомі, проведення первинного туалету новонародженого на ляльці, визначення на фантомі ознак відшарування плаценти та проведення методики активного ведення III періоду пологів. Практичні навички: — відпрацювання біомеханізму пологів при передньому та задньому видах потиличного передлежання; — підрахунок і оцінювання переймів; — зовнішнє акушерське обстеження; — вислуховування серцебиття плода; — приймання пологів на фантомі; Пологи, перебіг та ведення III періоду	2
4	Практичне заняття	У пологовому будинку, акушерському стаціонарі студенти приймають та проводять санітарне оброблення роділь, спостерігають у пологових палатах за їх загальним станом, вислуховуванням серцебиття плода, динамікою пологових сил, наданням ручної допомоги при нормальних пологах. Визначення ознак відокремлення посліду. Участь у визначенні цілості плаценти, крововтрати під час пологів, проведенні первинного туалету новонародженого. Практичні навички: — огляд посліду на цілість; — проведення первинного туалету новонародженого; — активне ведення III періоду пологів. — ознаки відокремлення посліду; — оцінювання крововтрати під час пологів;	4
5	Практичне заняття	Фізіологічний післяпологовий період. Післяпологові септичні захворювання Проводиться в пологових палатах і післяпологовому відділенні. Ознайомлення з оглядом пологових шляхів.	4

	<i>Самостійна робота</i>	Участь в обстеженні породіль, проведенні туалету породіль, догляді за швами на промежині. Практичні навички: — огляд пологових шляхів на фантомі; — проведення туалету породіль; — проведення догляду за швами на промежині. 4 семестр Кровотечі під час вагітності, пологів та в післяпологовий період. Пологові травми 1. Класифікація та причини акушерських кровотеч. 2. Види пологового травматизму. Вузький таз. Неправильні положення плода Поняття про анатомічно та клінічно вузький таз. Класифікація вузького таза. Характеристика різних форм вузького таза. Діагностика. Особливості біомеханізму пологів. Перебіг вагітності та пологів при вузькому тазі. Діагностика клінічно вузького таза. Показання для оперативного розродження. Ведення пологів при вузькому тазі. Поняття про неправильні положення плода. Причини виникнення, діагностика. Ускладнення. Перебіг та ведення вагітності та пологів. Запущене поперечне положення плода, характерні ознаки, ускладнення. Тактика. Тазові передлежання плода. Розгинальні вставлення голівки плода	1 2 2
1	<i>Лекція</i>	Поняття про анатомічно та клінічно вузький таз. Класифікація вузького таза. Характеристика різних форм вузького таза. Діагностика. Особливості біомеханізму пологів. Перебіг вагітності та пологів при вузькому тазі. Діагностика клінічно вузького таза. Показання для оперативного розродження. Ведення пологів при вузькому тазі. Поняття про неправильні положення плода. Причини виникнення, діагностика. Ускладнення. Перебіг та ведення вагітності та пологів. Запущене поперечне положення плода, характерні ознаки, ускладнення. Тактика. Тазові передлежання плода. Розгинальні вставлення голівки плода	2
2	<i>Лекція</i>	Уявлення про тазові передлежання. Причини. Класифікація. Діагностика. Особливості перебігу та ведення вагітності. Біомеханізм пологів. Ведення пологів. Ручна допомога при суто сідничному та ножному передлежаннях. Види розгинальних передлежань. Причини. Діагностика. Особливості ведення пологів при розгинальних передлежаннях голівки плода. Показання для оперативного розродження.	2

	<i>Самостійна робота</i>	1. Тазові передлежання — поняття, причини. 2. Особливості біомеханізму пологів при розгинальних вставленнях плода. 3. Види асинклітичних вставлень голівки плода.	1
1	<i>Практичне заняття</i>	Післяпологові септичні захворювання Проводиться в пологових палатах і післяпологовому відділенні. Ознайомлення з оглядом пологових шляхів. Участь в обстеженні породіль, проведенні туалету породіль, догляді за швами на промежині. Практичні навички: — огляд пологових шляхів на фантомі; — проведення туалету породіль; — проведення догляду за швами на промежині.	4
2	<i>Практичне заняття</i>	Невиношування та переносування вагітності. Проводиться в пологовому будинку. Спостереження за проведенням штучних абортів, обстеженням вагітних з невиношуванням і переносуванням. Спостереження за роділлями з патологією пологової діяльності. Ознайомлення з методами стимуляції пологової діяльності. Практичні навички: — підготовка набору інструментів для штучного переривання вагітності; — контроль та оцінювання пологової діяльності; — визначення розкриття маткового вічка зовнішніми способами (за контракційним кільцем, за методом Роговіна).	4
3	<i>Практичне заняття</i>	Аномалії пологової діяльності Проводиться в пологовому будинку. Спостереження за проведенням штучних абортів, обстеженням вагітних з невиношуванням і	4

		переношуванням. Спостереження за роділлями з патологією пологової діяльності. Ознайомлення з методами стимуляції пологової діяльності. Практичні навички: — підготовка набору інструментів для штучного переривання вагітності; — контроль та оцінювання пологової діяльності; — визначення розкриття маткового вічка зовнішніми способами (за контракційним кільцем, за методом Роговіна).	
4	Практичне заняття	Кровотечі під час вагітності, пологів та в післяпологовий період. Заняття проводяться в жіночій консультації, пологовому будинку. Ознайомлення з виявленням жінок із чинниками ризику виникнення кровотеч, обстеженням вагітних із передлежанням плаценти, передчасним відшаруванням нормально розташованої плаценти. Практичні навички: — ручне відділення плаценти на фантомі; — контроль та оцінювання об'єму крововтрати;	4
5	Практичне заняття	Пологові травми Спостереження за веденням III періоду пологів та раннього післяпологового, накладанням швів при травмах пологових шляхів, проведення контролю крововтрати. У кабінеті доклінічної практики на фантомі відпрацьовують техніку ручного відокремлення плаценти та ручного обстеження порожнини матки, техніку накладання та зняття швів на муляжах. Практичні навички: — активне ведення III періоду пологів на фантомі; — ручне обстеження порожнини матки на фантомі;	4

		— проведення епізіотомії, перинеотомії (на фантомі); — огляд шийки матки за допомогою дзеркал (на фантомі); — зашивання розривів шийки матки (на фантомі); — зашивання розривів промежини (на фантомі).	
1	<i>Лекція</i>	5 семестр Гестози вагітних. Екстрагенітальна патологія і вагітність Уявлення про гестози. Сучасні теорії виникнення. Класифікація. Ранні гестози. Пізні гестози. Форми, що рідко трапляються. Клінічний перебіг, сучасні методи діагностики. Принципи ведення та лікування гестозів. Показання до переривання вагітності. Особливості надання першої допомоги при тяжких формах гестозів. Показання до передчасного розродження. Профілактика гестозів. Вагітність і серцево-судинна патологія. Гіпертензивні розлади. Захворювання нирок у вагітних. Анемія і вагітність. Інфекційні захворювання (TORCH). Вплив на перебіг вагітності та пологів. Особливості ведення вагітності та пологів у ВІЛ-інфікованих жінок. Ізосерологічна несумісність крові матері та плода за резус-фактором та АВ0- системою. Особливості ведення вагітності та пологів із резус(–)належністю крові. Профілактика.	2
2	<i>Лекція</i>	Багатоплідна вагітність. Акушерські операції Уявлення про багатоплідну вагітність. Однояйцеві та двояйцеві двійнята. Причини. Перебіг вагітності. Ускладнення. Ведення вагітності. Особливості ведення пологів. Уявлення про акушерські операції. Класифікація акушерських операцій. Показання, умови для проведення розроджувальних операцій.	2

	<i>Самостійна робота</i>	Плодорушні операції. Охорона праці в галузі 1. Використання нормативно-правової бази для захисту особистості, види відповідальності, види інструктажів з техніки безпеки. 2. Заходи боротьби із внутрішньолікарняною інфекцією в лікувально-профілактичних закладах. 3. Гігієна праці медичного персоналу. 4. Заходи безпеки щодо профілактики зараження медичних працівників вірусними гепатитами В, С і ВІЛ-інфекціями. 5. Індивідуальні засоби захисту та інфекційний контроль.	2
1	<i>Практичне заняття</i>	Вузький таз. Неправильні положення плода Проводиться в кабінеті доклінічної практики та жіночій консультації. Ознайомлення з формами вузького таза. Обстеження вагітних, вимірювання розміру таза й оцінювання їх. Ознайомлення з діагностикою неправильних положень плода, з принципами та методами коригувальної гімнастики. Ознайомлення з особливостями пологів. Відпрацювання біомеханізму пологів при різних формах вузького таза. Проведення клінічної оцінки таза в пологах. Практичні навички: — визначення ознаки Вастена, Цангенмейстера; — вимірювання зовнішніх розмірів таза; — визначення справжньої кон'югати; — вимірювання індексу Соловйова; — діагностика неправильних положень плода.	4
2	<i>Практичне заняття</i>	Тазові передлежання плода. Заняття проводяться в кабінеті доклінічної практики та пологовому будинку. Ознайомлення з діагностикою тазових передлежань плода та з	4

3	Практичне заняття	принципами і методами коригувальної гімнастики. Спостерігання за веденням пологів у разі тазових передлежань. Практичні навички: — біомеханізм пологів при тазовому передлежанні; Розгинальні вставлення голівки плода Відпрацьовування на фантомі біомеханізму пологів при тазових передлежаннях, ручної допомоги при суто сідничних і ножних передлежаннях, класичної ручної допомоги в кабінеті доклінічної практики. Практичні навички: — надання ручної допомоги в разі суто сідничних і ножних передлежань, класичної ручної допомоги (на фантомі); — проведення зовнішнього акушерського обстеження; — проведення піхвового обстеження на фантомі та діагностики розгинальних вставлень	4
4	Практичне заняття	Гестози вагітних. Екстрагенітальна патологія і вагітність Проводиться в жіночій консультації, відділенні патології вагітності та в палаті інтенсивної терапії. Ознайомлення з обсягом обстеження вагітних із гестозами, принципами лікування ранніх і пізніх гестозів. Проведення спостереження і догляду за вагітними та роділлями з екстрагенітальною патологією. Спостерігання за наданням допомоги вагітним із важкими формами пізніх гестозів, заповнюванням листка інтенсивного спостереження. Практичні навички: — визначення білка в сечі; — складання плану ведення вагітної із захворюваннями серцево-судинної системи; — складання плану ведення пологів у роділлі з резус-негативною кров'ю.	4

5	<i>Практичне заняття</i>	Багатоплідна вагітність. Акушерські операції Проводиться в жіночій консультації та пологовому будинку. Ознайомлення з методами діагностики багатоплідної вагітності, історіями пологів у разі багатоплідної вагітності. Складання наборів інструментів — у кабінеті доклінічної практики. <i>Практичні навички:</i> — зовнішнє акушерське обстеження; — вислуховування серцебиття плода; — підготовка набору інструментів для штучного аборту; — підготовка набору інструментів для плодоруйнівних операцій.	

8. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Підготовка рук до приймання пологів.
2. Вимірювання зовнішніх розмірів таза.
3. Вимірювання індексу Соловйова.
4. Вимірювання діагональної кон'югати на фантомі.
5. Визначення справжньої кон'югати.
6. Вимірювання окружності живота.
7. Вимірювання висоти стояння дна матки.
8. Вислуховування серцебиття плода.
9. Визначення положення, позиції, передлежання плода.
10. Заповнення патронажного листка.
11. Підрахунок і оцінювання переймів.
12. Зовнішнє акушерське обстеження.
13. Вислуховування серцебиття плода.
14. Приймання пологів на фантомі.
15. Ознаки відокремлення посліду.
16. Оцінювання крововтрати у пологах.
17. Огляд посліду на цілість.
18. Проведення первинного туалету новонародженого.
19. Активне ведення III періоду пологів.
20. Огляд пологових шляхів на фантомі.
21. Проведення туалету породіль.
22. Проведення догляду за швами на промежині.
23. Складання набору інструментів для штучного переривання вагітності.
24. Контроль і оцінювання пологової діяльності.
25. Визначення розкриття маткового вічка зовнішніми способами (за контракційним кільцем, за Роговіним).
26. Ручне відділення плаценти на фантомі.
27. Ручне обстеження порожнини матки на фантомі.
28. Проведення епізіотомії, перинеотомії (на фантомі).
29. Зашивання розривів шийки матки (на фантомі).
30. Зашивання розривів промежини (на фантомі).
31. Визначення ознаки Вастена, Цангенмейстера.
32. Діагностика неправильних положень плода.
33. Проведення надання ручної допомоги в разі суто сідничних і ножних передлежань, класичної ручної допомоги (на фантомі).
34. Проведення піхвового дослідження на фантомі та діагностика розгинальних вставлень.
35. Складання плану ведення вагітної із захворюваннями серцево-судинної системи.
36. Складання плану ведення пологів у роділлі із резус-негативною кров'ю.
37. Підготовка набору інструментів для плодоруйнівних операцій.

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО СЕМЕСТРОВОГО ЕКЗАМЕНУ

1. Гестози вагітних: поняття, класифікація.
2. Гестози першої половини вагітності: клінічна картина, принципи лікування.
3. Гестози другої половини вагітності: класифікація, діагностичні критерії.
4. Преєклампсія легкого та середнього ступеня тяжкості: тактика, принципи лікування.
5. Тяжкі форми пізнього гестозу вагітних: тактика, перша допомога.
6. Профілактика гестозів вагітних.
7. Ведення вагітності та пологів при серцево-судинній патології.
8. Хвороби нирок і вагітність.
9. Ізосерологічна несумісність крові матері та плода за резус-фактором та системою АВ0; особливості ведення вагітності та пологів.
10. Інфекційні захворювання і вагітність (TORCH) — особливості ведення вагітності і пологів.
11. Невиношування вагітності: причини мимовільного аборту, стадії розвитку, профілактика. Тактика.
12. Передчасні пологи, особливості ведення.
13. Переношування вагітності: діагностика, тактика фельдшера, особливості ведення пологів. Ознаки переношування у плода.
14. Передлежання плаценти: клінічна картина, діагностика, тактика фельдшера.
15. Передчасне відшарування плаценти: клінічна картина, діагностика, тактика фельдшера.
16. Аномалії пологової діяльності: класифікація, діагностика, принципи лікування.
17. Вузкий таз: поняття, класифікація, особливості ведення пологів.
18. Пологи при розгинальних вставленнях голівки плода.
19. Тазове передлежання плода: класифікація, діагностика, особливості ведення вагітності та пологів, ускладнення у пологах.
20. Поперечне положення плода: діагностика, ускладнення вагітності та пологів, тактика в разі задавненого поперечного положення плода.
21. Багатоплідна вагітність: види, діагностика, ускладнення, тактика ведення пологів.
22. Патологія послідового періоду, ведення послідового періоду.
23. Кровотечі в ранній післяпологовий період: причини, перша допомога.
24. Розриви шийки матки, піхви та промежини: причини, діагностика, тактика.
25. Розрив матки: класифікація, причини, клінічна картина загрози розриву матки та розриву матки, що стався. Тактика фельдшера.
26. Післяпологові септичні захворювання: класифікація, причини, клінічна картина, принципи лікування.
27. Акушерські операції: класифікація, показання та умови для виконання розроджувальних операцій.

10. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

1. Будова таза. Розміри таза та їх вимірювання.
2. Діагностика вагітності в ранні терміни.
3. Діагностика вагітності в пізні терміни.
4. Провісники пологів. Пологи: поняття, періоди. Пологові сили.
5. Перебіг і ведення I періоду пологів.
6. Перебіг і ведення II періоду пологів.
7. Перебіг і ведення III періоду пологів.
8. Перебіг і ведення нормального післяпологового періоду.
9. Догляд за породіллею.
10. Гестози вагітних: поняття, класифікація.
11. Гестози першої половини вагітності: клініка, принципи лікування.
12. Гестози другої половини вагітності: клініка, принципи лікування.
13. Тяжкі форми пізнього гестозу: клінічна картина, перша допомога.
14. Невиношування вагітності: причини мимовільного аборту, клінічні стадії, тактика.
15. Передчасні пологи: особливості ведення.
16. Передлежання плаценти: клінічна картина, діагностика, тактика фельдшера.
17. Передчасне відшарування нормально розташованої плаценти: клінічна картина, діагностика, тактика фельдшера.
18. Вузький таз: поняття, класифікація, діагностика, особливості ведення пологів.
19. Клінічне оцінювання таза під час пологів.
20. Тазове передлежання плода: класифікація, ускладнення під час пологів, особливості ведення вагітності та пологів.
21. Поперечне положення плода: діагностика, ускладнення вагітності та пологів, тактика фельдшера в разі задавненого поперечного положення.
22. Багатоплідна вагітність: діагностика, ускладнення, ведення пологів.
23. Патологія послідового періоду. Ведення послідового періоду.
24. Кровотеча в ранній післяпологовий період: причини, перша допомога.
25. Септичні післяпологові захворювання: класифікація, причини, діагностика, клінічні прояви, профілактика.
26. Акушерські травми: причини, клінічна картина, діагностика, лікування розривів пологових шляхів.
27. Розрив матки: класифікація, причини, клінічна картина загрози розриву матки та розриву, який стався. Тактика фельдшера.

11. Індивідуальні завдання

З метою кращого засвоєння матеріалу з акушерства програмою і навчальним планом спеціальності передбачене виконання індивідуальних завдань:

1. Кожному здобувачу освіти дано завдання по складанню тез бесіди, лекції по профілактиці ускладнень вагітності, пологів та післяпологового періоду. Наприклад:

а) скласти план лекції для пацієнок гінекологічного відділення на тему: «Профілактика захворювань, що передаються статевим шляхом»;

б) підготувати тези лекції з основ охорони праці в акушерстві для середнього медичного персоналу пологового будинку.

2. Серед здобувачів освіти III курсів провести конкурс санбюлетнів на тему: «Профілактика ускладнень вагітності, пологів та післяпологового періоду».

12. Методи навчання

Навчальний процес здійснюється за традиційною технологією: лекції, практичні заняття, самостійна позааудиторна робота. Під час лекцій використовується засоби наочності, зокрема на всі лекційні заняття створені мультимедійні презентації, інтерактивні методи.

Практичні заняття спрямовані на отримання базових знань та відпрацювання алгоритмів виконання практичних навичок на рівні навички. На практичних заняттях здобувачі освіти опановують уміння спілкуватися з хворими як на прикладах використання елементів рольової та ділової гри, так і безпосередньо при роботі з хворими.

13. Методи контролю

На лекційних заняттях проводиться вибірковий контроль на засвоєння викладеної теми.

На практичних заняттях контроль знань проводиться різними методами: опитування, розв'язування тестових завдань, виконання практичних навичок при роботі в малих групах, та індивідуальне виконання практичної навички. Значне місце при оцінці знань відводиться розв'язуванню ситуаційних задач як типових так і підвищеної складності.

Контроль самостійної позааудиторної роботи проводиться у формі виконання індивідуальних завдань на практичних заняттях, індивідуальних консультаціях згідно графіка.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену, який включає усні відповіді та розв'язання ситуаційної задачі з виконанням практичної навички.

14. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з освітнього компонента «Акушерство»

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти складено для визначення рівня підготовки фахових молодших бакалаврів у закладі фахової передвищої освіти КЗ КОР «Чорнобильський медичний фаховий коледж» за спеціальністю 223 Медсестринство галузь знань 22 Охорона здоров'я ОПП «Лікувальна справа» відповідно до складових галузевих стандартів фахової передвищої освіти затверджених МОН України (Наказ МОН «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 223 Медсестринство галузі знань 22 Охорона здоров'я освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»» № 1202 від 08.11.2021 року), ОПП «Сестринська справа» 2023 та навчальних планів 2023 року.

КЗ КОР «Чернобильський медичний фаховий коледж»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма:	Лікувальна справа

Критерії оцінювання досягнень здобувачів освіти

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути:

- диференційований залік;
- стандартизовані тести;
- командні проекти;
- реферати;
- опитування (усне або письмове; фронтальне, групове або індивідуальне);
- мультимедійні презентації здобувачів вищої освіти;
- клінічні (ситуаційні) задачі;
- демонстрація практичних навичок;
- контрольна робота.

Оцінювання активності і знань здобувачів освіти відбувається під час с практичних занять, поточного письмового та усного контролю, виконання підсумкових завдань.

Поточне оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти на практичних заняттях здійснюється за чотирибальною (національною) шкалою: «5» - (відмінно), «4» - (добре), «3» - (задовільно), «2» - (незадовільно) .

Критерії оцінювання знань і вмінь

При оцінюванні досягнень здобувачів фахової передвищої освіти враховується:

- застосування системного підходу: вміння бачити місце питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- правильність та повнота розкриття питання, вміння чітко, логічно, систематизовано викласти матеріал;
- рівень осмислення навчального матеріалу, повнота розкриття змісту понять, характеру закономірних зв'язків та залежностей між явищами, які вони відображають, точність застосування наукових термінів;
- рівень виявлення аналітичних вмінь, вміння обґрунтувати основні положення викладеного матеріалу, демонструючи навички наукового узагальнення проблеми та вміння зробити достатньо мотивовані висновки;
- вільне володіння матеріалом як вміння зробити його повний або концентрований виклад, так і вміння використовувати матеріал у новій навчальній ситуації, знання основних концепцій проблеми, яка розглядається, вміння мотивовано викласти власну точку зору;
- вміння бачити прикладний аспект (практичне застосування) знань, що висвітлюються;
- використання додаткової літератури;
- культура мовлення.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИЙ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

на теоретичних заняттях

Оцінка «5» - здобувач освіти:

- дає повні відповіді на всі запитання, правильно визначає поняття;
- точно формулює думки і обґрунтовує їх;

- послідовно і точно викладає матеріал;
- грамотно оформлює свою відповідь;
- вміє вирішувати ситуаційні задачі з виділенням першочергових заходів по наданню допомоги на догоспітальному етапі (правильні логічно обґрунтовані відповіді)

Оцінка «4» - здобувач освіти:

- відповідь задовольняє ті ж самі вимоги, що й відповідають на оцінку «5», але студент зробив незначні помилки в теоретичних знаннях та допустив невеликі неточності.

Оцінка «3» - здобувач освіти:

- знає і розуміє основні положення теми, але: є прогалини в теоретичних знаннях, в обґрунтуванні та осмисленні ситуаційних задач, допускає помилки при визначенні понять, термінології;
- у відповіді немає чіткості, послідовності;
- не вміє вирішувати задачі;
- плутає послідовність дії при наданні невідкладної допомоги.

Оцінка «2» - здобувач освіти:

- не орієнтується в матеріалі;
- виявляє не розуміння теми;
- допускає істотні помилки, що спотворюють зміст вивченого;
- відповідь відсутня.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

на практичних заняттях

Рівні навчальних досягнень	Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти
1. Високий	«5»	Здобувач освіти вільно володіє темою заняття. Виконуючи завдання, виявляє творчі здібності, самостійно проводить аналогії, надає порівняльні характеристики, обґрунтовуючи свої відповіді, користується широким арсеналом доказів своєї думки, наводить приклади.
		Володіє уміннями і компетенціями для здійснення виробничих функцій при виконанні типових та нестандартних завдань виробничої діяльності, в тому числі: доглядом за хворими, профілактичною, організаційно-методичною та технічною. При виконанні практичних навиків здобувач освіти • Повністю, без помилок виконує всі етапи алгоритму дій в повному обсязі • Враховує показання і протипоказання • Застосовує навички спілкування з пацієнтом на всіх етапах алгоритму.

		Здобувач освіти також володіє: 1. Соціально-особистісними компетенціями – системним та креативним мисленням, властивостями комунікабельності та адаптивності, доцільної критичності і самокритичності; 2. Загально-науковими компетенціями – має базові знання з теми і застосовує їх при виконанні виробничих завдань; 3. Загально-професійними та спеціалізовано-професійними компетенціями: - застосовує на практиці принципи медичної етики та деонтології; - розуміє соціальні та правові наслідки своєї професійної діяльності; - володіє комунікативними навичками; - використовує стандарти та нормативну базу галузі охорони здоров'я; - володіє навичками з охорони праці та інфекційної безпеки. При тестовому контролі виконує завдання 90-100% від загальної кількості тестових завдань.
2. Достатній	«4»	Здобувач освіти володіє темою заняття, виконує типові завдання виробничої діяльності, орієнтується в нестандартних ситуаціях, усвідомлює основні поняття, може пояснити зв'язок між причиною і наслідками. Володіє уміннями і компетенціями для здійснення виробничих функцій при виконанні типових та нестандартних завдань виробничої діяльності, в тому числі: доглядом за хворими, профілактичною, організаційно-методичною та технічною. При виконанні практичних навиків здобувач освіти допускає помилки в підготовчому етапі. Процедури виконуються в правильній послідовності. Допущені помилки не впливають на кінцевий результат та стан здоров'я. Здобувач освіти також володіє: 1. Соціально-особистісними компетенціями – системним та креативним мисленням, властивостями комунікабельності та адаптивності, доцільної критичності і самокритичності; 2. Загально-науковими компетенціями – має базові знання з базових наук і застосовує їх при виконанні виробничих завдань; 3. Загально-професійними та спеціалізовано-професійними компетенціями: - застосовує на практиці принципи медичної етики та деонтології; - розуміє соціальні та правові наслідки своєї

		професійної діяльності; - володіє комунікативними навичками; - використовує стандарти та нормативну базу галузі охорони здоров'я; - володіє навичками з охорони праці та інфекційної безпеки. При тестовому контролі виконує завдання 89,9-75 % від загальної кількості тестів.
3. Середній	«3»	Здобувач освіти виконує типові завдання професійної діяльності, має знання з теми заняття та базових дисциплін. Здобувач освіти володіє більшою частиною навчального матеріалу з теми, але не завжди робить правильні логічні висновки і узагальнення. Володіє загально-професійними і спеціалізовано професійними компетенціями. Не достатньо володіє навиками з охорони праці, інфекційної безпеки, знаннями нормативної бази в галузі охорони здоров'я. Володіє уміннями і компетенціями для здійснення виробничих функцій при виконанні типових та нестандартних завдань виробничої діяльності, в тому числі: доглядом за хворими, профілактичною, організаційно-методичною та технічною. При виконанні практичних навиків студент: • допускає помилки, які завдають шкоди психологічному здоров'ю пацієнта • не може чітко указати показання і протипоказання для здійснення процедури • не чітко виконують підготовчий і завершальний етапи алгоритму практичного навичка. При проведенні тестового контролю знань, виконує завдання на рівні 74,9-60% від загальної кількості тестів.
4. Початковий	«2»	Під час здійснення виробничих функцій, здобувач освіти виконує окремі типові завдання професійної діяльності. Не демонструє систему необхідних умінь для формування загально-професійних компетенцій, не володіє системним мисленням. Здобувач освіти частково усвідомлює значення теми для застосування в майбутній професійній діяльності фельдшера. Не повністю розуміє або плутає значення ключових понять з теми. Не достатньо володіє теоретичними знаннями, уміннями та навиками. Не здатний відповідати на більшість питань. Допускає помилки, які завдають шкоди здоров'ю пацієнта. При проведенні тестового контролю знань, виконує завдання на рівні 59,9 % і менше.

Оцінювання роботи здобувачів освіти

Критерії оцінювання	оцінки			
	5	4	3	2
1. Оцінка усної відповіді на підготовчому та основному етапах	Повна, обґрунтована з використанням медичної термінології	Повна з непевними поясненнями або помилками з використанням медичної термінології	Неповна відповідь, але основні поняття засвоєні	Матеріал не засвоєно, відповідь відсутня або неправильна
2. Оцінювання тестів	100 – 90 % правильних відповідей	89,9 – 75 % правильних відповідей	74,9 – 60 % правильних відповідей	59,9 % та менше правильних відповідей
3. Рішення ситуаційних задач	Правильні логічно обґрунтовані відповіді	Правильні відповіді з недостатнім обґрунтуванням	Частково правильні відповіді, обрана тактика порушує стан дитини	Відповіді відсутні
4. Практичні навички	Правильно виконує практичні навички, дотримуючись алгоритму послідовності дій	Виконує практичні навички з порушенням алгоритму дій або помилками, які не порушують стан жінки	Виконує практичні навички з порушенням алгоритму дій або помилками, які незначно порушують стан жінки	Неправильно виконує практичні навички або допускає помилки, які наносять шкоду жінці
5 Активність	Проактивний Приймає участь у виконанні завдань. Сам продукує ідеї	Активний Приймає участь у виконанні завдань		Пасивний Не приймає участь у виконанні завдань

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії клінічних дисциплін

Протокол № _____ від «___» _____ 20__ р.

Голова циклової комісії _____ Марія ШУЛЛЯ

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти складено для визначення рівня підготовки фахових молодших бакалаврів у закладі фахової передвищої освіти КЗ КОР «Чернобильський медичний фаховий коледж» за спеціальністю 223 Медсестринство галузь знань 22 Охорона здоров'я ОПП «Лікувальна справа» відповідно до складових галузевих стандартів фахової передвищої освіти затверджених МОН України (Наказ МОН «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 223 Медсестринство галузі знань 22 Охорона здоров'я освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»» № 1202 від 08.11.2021 року), ОПП «Сестринська справа» 2023 та навчальних планів 2023 року.

КЗ КОР «Чернобильський медичний фаховий коледж»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма:	Лікувальна справа

Критерії оцінювання досягнень здобувачів освіти

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути:

- диференційований залік;
- стандартизовані тести;
- командні проекти;
- реферати;
- опитування (усне або письмове; фронтальне, групове або індивідуальне);
- мультимедійні презентації здобувачів вищої освіти;
- клінічні (ситуаційні) задачі;
- демонстрація практичних навичок;
- контрольна робота.

Оцінювання активності і знань здобувачів освіти відбувається під час с практичних занять, поточного письмового та усного контролю, виконання підсумкових завдань.

Поточне оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти на практичних заняттях здійснюється за чотирибальною (національною) шкалою: «5» - (відмінно), «4» - (добре), «3» - (задовільно), «2» - (незадовільно) .

Критерії оцінювання знань і вмінь

При оцінюванні досягнень здобувачів фахової передвищої освіти враховується:

- застосування системного підходу: вміння бачити місце питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- правильність та повнота розкриття питання, вміння чітко, логічно, систематизовано викласти матеріал;
- рівень осмислення навчального матеріалу, повнота розкриття змісту понять, характеру закономірних зв'язків та залежностей між явищами, які вони відображають, точність застосування наукових термінів;
- рівень виявлення аналітичних вмінь, вмінь обґрунтувати основні положення викладеного матеріалу, демонструючи навички наукового узагальнення проблеми та вміння зробити достатньо мотивовані висновки;
- вільне володіння матеріалом як вміння зробити його повний або концентрований виклад, так і вміння використовувати матеріал у новій навчальній ситуації, знання основних

концепцій проблеми, яка розглядається, вміння мотивовано викласти власну точку зору;

- вміння бачити прикладний аспект (практичне застосування) знань, що висвітлюються;
- використання додаткової літератури;
- культура мовлення.

Оцінка «5» (відмінно) ставиться, якщо у відповіді:

- зазначено і простежується розуміння місця питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- правильно і повно розкрито зміст матеріалу в обсязі програми, відповідь має чіткий, логічний та послідовний характер;
- повністю розкрито зміст понять, точно використано наукові терміни;
- відповідь насичена глибокими та розгорнутими судженнями;
- зроблено аргументовані висновки;
- здобувач освіти демонструє творче застосування знань при переформатуванні запитання.

Оцінка «4» (добре) ставиться, якщо у відповіді:

- зазначено і простежується розуміння місця питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- майже повно розкрито основний зміст матеріалу, відповідь структурована, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу;
- надано правильне визначення понять і чітко використано наукові терміни;
- недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база, недостатньо мотивовані висновки;
- здобувач освіти вільно оперує знаннями, може застосовувати їх у новій навчальній ситуації;
- у відповіді трапляються окремі мовленнєві помилки.

Оцінка «3» (задовільно) ставиться, якщо у відповіді:

- зміст навчального матеріалу викладено неповно, фрагментарно, відповідь має недостатньо стійкий (здобувач вищої освіти відповідав невпевнено) та послідовний характер;
- допущено певні помилки й неточності у використанні наукової термінології та визначенні понять;
- відповідь має формальний та переважно репродуктивний характер, висновки не аргументовані та не охоплюють всього змісту викладеного матеріалу;
- у новій навчальній ситуації здобувач освіти використовує лише окремі знання вивченого матеріалу;
- у відповіді наявні фактичні та мовленнєві помилки.

Оцінка «2» (незадовільно) ставиться, якщо у відповіді:

- здобувач освіти неспроможний відтворити зміст навчального матеріалу у певній послідовності, у відповіді окремі фрагменти знань перемежуються з розрізненими фактами та загальними фразами;
- допущено грубі помилки при визначенні понять та використанні термінології;
- викладений матеріал не узагальнено, висновки не сформульовано;
- у відповіді наявні грубі фактичні та мовленнєві помилки.

Оцінювання тестових завдань

Оцінка «5» (відмінно) - 100-90% правильних відповідей.

Оцінка «4» (добре) – 89,9-75% правильних відповідей.

Оцінка «3» (задовільно) – 74,9-60% правильних відповідей.

Оцінка «2» (незадовільно) – 59,9% і менше правильних відповідей.

Оцінювання розв'язання ситуаційної задачі

Оцінка «5» (відмінно) – здобувач освіти правильно виконав практичне завдання (ситуаційну вправу), спроможний аргументовано відстоювати свою думку.

Оцінка «4» (добре) - здобувач освіти показує не досить високі знання понятійного апарату та літературних джерел, вміє аргументувати свої думки та ставлення до відповідних категорій.

Оцінка «3» (задовільно) – здобувач освіти у цілому відповів на поставлене запитання, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання літературних джерел.

Оцінка «2» (незадовільно) – здобувач освіти дає неправильну відповідь на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату та літературних джерел.

Оцінювання презентацій

Оцінка «5» (відмінно) - тему розкрито повно, використані матеріали демонструють розуміння теми, матеріал викладений в логічній послідовності, з використанням міждисциплінарних зв'язків, грамотно, раціонально використані можливості комп'ютерної анімації, презентація не перевантажена слайдами (до 15 слайдів), раціонально використані графіки, малюнки, діаграми тощо. Здобувач освіти чітко, впевнено та грамотно доповідає і викладає матеріал, відповідає на запитання, готовий до дискусії.

Оцінка «4» (добре) - тему розкрито частково, має місце порушення логічної послідовності, неповне використання міждисциплінарних зв'язків, допущені незначні граматичні помилки, недостатньо використані можливості комп'ютерної анімації, презентація перевантажена слайдами (або недостатньо слайдів для розкриття теми), на одному слайді багато дрібної інформації.

Оцінка «3» (задовільно) - наявні суттєві недоліки у виконанні презентації, тема розкрита частково, порушена логічна послідовність викладеного матеріалу, здобувач вищої освіти не завжди з розумінням підбирає матеріал, допущені помилки як в презентації, так і в доповіді. Не використані можливості комп'ютерної анімації, відсутній аналіз представлених матеріалів.

Оцінка «2» (незадовільно) - тему не розкрито, в роботі відсутні графіки, малюнки. Не використані можливості комп'ютерної анімації, відсутній аналіз представлених матеріалів. Здобувач вищої освіти не володіє матеріалом, не може відповісти на запитання.

Оцінювання рефератів

Оцінка виставляється з урахуванням двох параметрів:

- 1) обсяг виконаного реферату;
- 2) якість написання.

Оцінка «5» (відмінно) ставиться за реферат, який має обсяг 12 або більше друкованих (рукописних) сторінок; проблема, яка в ньому розглядається, викладена повно, послідовно, логічно; список використаної наукової літератури нараховує 5-6 джерел, відповідає сучасним правилам оформлення бібліографії.

Оцінка «4» (добре) ставиться за реферат, який має обсяг 8 сторінок; тема реферату викладена досить повно, але є певні недоліки у логіці викладу; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки.

Оцінка «3» (задовільно) ставиться, коли обсяг реферату є недостатнім для викладення обраної проблеми, і тому проблема розглядається поверхово; у бібліографічному списку

менше чотирьох наукових джерел і є помилки.

Оцінка «2» (незадовільно) ставиться, якщо тема реферату нерозкрита, у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел, і він подається не за сучасними правилами.

Оцінювання самостійної роботи

Оцінка «5» (відмінно) - здобувач вищої освіти надав повну, обґрунтовану відповідь на питання, використав всі рекомендовані джерела інформації, чітко відповідає на поставлені питання, дотримана етика посилань.

Оцінка «4» (добре) - здобувач вищої освіти надав достатню відповідь на питання, використав матеріали основних джерел інформації, надає відповіді на поставлені питання, допускає незначні помилки в обґрунтуванні, дотримана етика посилань.

Оцінка «3» (задовільно) - здобувач вищої освіти орієнтується в поняттях, частково розкрив питання, використані тільки матеріали підручника, відповідає на поставлені питання невпевнено, допускає фактичні помилки, дотримана етика посилань частково.

Оцінка «2» (незадовільно) - здобувач вищої освіти не виконав роботу, на поставлені питання не відповідає або допускає грубі помилки.

Оцінка «5». Здобувач освіти:

- дає повні відповіді на всі запитання, правильно визначає поняття;
- точно формулює думки і обґрунтовує їх;
- послідовно і точно викладає матеріал;
- грамотно оформлює свою відповідь;
- вміє вирішувати ситуаційні задачі з виділенням першочергових заходів по наданню допомоги на догоспітальному етапі.

Оцінка «4». -

- відповідь задовольняє ті ж самі вимоги, що й відповідають на оцінку «5», але студент зробив незначні помилки в теоретичних знаннях та допустив невеликі неточності.

Оцінка «3». -

- знає і розуміє основні положення теми, але: є прогалини в теоретичних знаннях, в обґрунтуванні та осмисленні ситуаційних задач, допускає помилки при визначенні понять, термінології;
- у відповіді немає чіткості, послідовності;
- не вміє вирішувати задачі;
- плутає послідовність дії фельдшера при наданні невідкладної допомоги.

Оцінка «2». -

- не орієнтується в матеріалі;
- виявляє не розуміння теми;
- допускає істотні помилки, що спотворюють зміст вивченого.

15. Методичне забезпечення

1. До всіх лекційних занять підготовлені мультимедійні презентації та методичні розробки лекцій.
2. До кожного практичного заняття підготовлено методичні розробки, інструктивні карти, алгоритми виконання практичних навичок, набір ситуаційних задач різного рівня складності.
3. Для виконання позааудиторної самостійної роботи підготовлені методичні розробки з тестовим матеріалом, задачами, запитаннями для самоконтролю, рекомендованою літературою.

16. Рекомендована література

Основна

Грищенко В.І., Щербина М.О. Акушерство: підручник. — К.: Медицина, 2009. — 408 с.

Касевич Н.М., Шаповал К.І. Охорона праці та безпека життєдіяльності медичних працівників: підручник. — К.: Медицина, 2007. — 224 с.

Мороз Л.О. Посібник для практичних занять з акушерства. — К.: Здоров'я, 2006. — 258 с.

Назарова І.В. Невідкладні стани в акушерстві: навч. посіб. — К.: Медицина, 2008. — 104 с.

Назарова І.Б. Медсестринство в акушерстві: підручник. — К.: Медицина, 2008. — 224 с.

Назарова І.Б., Самойленко В.Б. Фізіологічне акушерство: підручник. — К.: Медицина, 2009. — 407 с.

Хміль С.В., Романчук Л.І., Кучма З.М. Акушерство: підручник. — Тернопіль: Підручники і посібники, 2008. — 624 с.

Шатило В.Й., Яворський П.В. Практикум з фантомного акушерства. — К.: Медицина, 2010. — 112 с.

17. Інформаційні ресурси

Новинні стрічки (online-новини).

Електронні та періодичні видання. Доступ до електронних архівів і баз даних, що містить інформацію з найрізноманітніших питань з гінекології.

Аналітичні звіти і дослідження, власні аналітичні матеріали і прогнози.